

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії Воловик Сергій Володимирович, 1981 року народження, громадянин України, освіта вища: закінчив у 2003 році Національний університет внутрішніх справ за спеціальністю «Правознавство», працює на посаді голови Сумського окружного адміністративного суду, виконав акредитовану освітньо-наукову програму Право.

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом Сумського державного університету, м. Суми від «17» грудня 2024 року № 1205-I, у складі:

Голови разової

спеціалізованої вченої ради – Анатолій Куліш, доктор юридичних наук, професор,
Директор Навчально-наукового інституту права
Сумського державного університету

Рецензентів –

Ольга Малетова, доктор юридичних наук, доцент,
завідувачка кафедри кримінально-правових дисциплін та
судочинства
Сумського державного університету

Валерія Миргород, доктор юридичних наук, доцент,
доцент кафедри адміністративного, господарського права та
фінансово-економічної безпеки
Сумського державного університету

Офіційних опонентів – Євген Соболев, доктор юридичних наук, професор,
ректор Центральноукраїнського державного університету

Мар'яна Кравчук, доктор юридичних наук, професор,
завідувачка кафедри адміністративного права та судочинства
Західноукраїнського національного університету

на засіданні «18» лютого 2025 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 08 «Право» Сергію Воловику на підставі публічного захисту дисертації «Адміністративно-правові засади діяльності ІР-суду як суб'єкта реалізації державної політики у сфері інтелектуальної власності в Україні» за спеціальністю 081 «Право».

Дисертацію виконано у Сумському державному університеті Міністерства освіти і науки України, міста Суми.

Науковий керівник Катерина Янішевська, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри кримінально-правових дисциплін та судочинства Сумського державного університету.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису українською мовою, який містить нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачем досліджень, які виконують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для галузі знань 08 «Право». Дисертація оформлена згідно з вимогами, встановленими Міністерством освіти і науки України. Максимальний та мінімальний обсяг основного тексту дисертації відповідає освітньо-науковій програмі закладу відповідно до специфіки галузі знань 08 «Право» та спеціальності 081 «Право». Вимоги пункту 6 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової

установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами) дотримано.

Здобувач має 10 наукових публікацій за темою дисертації, з них 5 статей у наукових фахових виданнях України, 1 стаття в зарубіжному фаховому виданні та 4 публікації у збірниках матеріалів конференцій відповідно до Вимог пунктів 8, 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами) дотримано:

1. Воловик С. В. Принципи діяльності ІР-суду в Україні. Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. 2020. № 2 (89). С. 116-23. DOI: <https://doi.org/10.32631/v.2020.2.11> Стаття у науковому фаховому виданні України категорії «Б».

2. Воловик С. В. ІР-суд як суб'єкт реалізації державної політики у сфері інтелектуальної власності в Україні. Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. 2020. № 3. С. 264-270. DOI: [10.31733/2078-3566-2020-3-264-270](https://doi.org/10.31733/2078-3566-2020-3-264-270). Стаття у науковому фаховому виданні України категорії «Б».

3. Воловик С. В. Юрисдикція ІР-суду: питання теорії та практики. Право і безпека. 2020. № 4. С. 104-109. DOI: <https://doi.org/10.32631/pb.2020.4.16>. Стаття у науковому фаховому виданні України категорії «Б».

4. Воловик С. В. Завдання та функції ІР-суду як суб'єкта реалізації державної політики у сфері інтелектуальної власності в Україні. Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка. 2021. № 2 (94). С. 98-107. DOI: [10.33766/2524-0323.94.98-107](https://doi.org/10.33766/2524-0323.94.98-107). Стаття у науковому фаховому виданні України категорії «Б».

5. Воловик С. В. Адміністративно-правовий статус вищого суду з питань інтелектуальної власності в Україні. Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. 2021. № 2. С. 180-185. DOI: [10.31733/2078-3566-2021-2-180-185](https://doi.org/10.31733/2078-3566-2021-2-180-185). Стаття у науковому фаховому виданні України категорії «Б».

6. Воловик С. В. Зарубіжний досвід організації та діяльності ІР-суду та можливості його використання в Україні. Visegrad journal on human rights. 2021. № 3. С. 299-303. URL: https://journal-vjhr.sk/wp-content/uploads/2021/10/VJHR_3_2021-Last.pdf. Стаття у зарубіжному фаховому науковому виданні Словачької Республіки.

7. Воловик С. В. Європейський досвід організації та діяльності ІР-суду та можливості його використання в Україні. Реформування правової системи в контексті євроінтеграційних процесів : матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції : у 2 ч. (м. Суми, 21–22 травня 2020 року). Суми : Сумський державний університет, 2020. Ч. 2. С. 223-226. Тези конференції.

8. Воловик С. В. Передумови створення ІР-суду в Україні. Теорія та практика сучасної юриспруденції: матеріали XXIV науково-практичної конференції (м. Харків, 30 травня 2020 року). Харків: Національний юридичний університет ім. Ярослава Мудрого, 2020. С. 178-179. Тези конференції.

9. Воловик С. В. Місце та роль ІР-суду у системі судової влади України. Реформування правової системи в контексті євроінтеграційних процесів: матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції (м. Суми, 20–21 травня 2021 року). Суми : Сумський державний університет, 2021. С. 443-446. Тези конференції.

10. Воловик С. В. Адміністративно-правове забезпечення діяльності вищого суду з питань інтелектуальної власності в Україні. Актуальні проблеми забезпечення національної безпеки держави: матеріали науково-практичної конференції (м. Київ, 24 червня 2021 року). Київ: Інститут УДО України КНУ імені Тараса Шевченка, 2021. С. 67-68. Тези конференції.

Наукові результати дисертації висвітлені у наукових публікаціях здобувача. Статті відповідають темі дисертації, обґрунтовують отримані наукові результати відповідно до мети статті, поставленого завдання та висновків, а також опубліковані не більше ніж одна стаття в одному випуску (номері) наукового видання. Усі статті мають активний ідентифікатор DOI (Digital Object Identifier). Використання самоплагіату не виявлено.

У дискусії взяли участь голова, рецензенти, офіційні опоненти, інші присутні та висловили зауваження:

Куліш Анатолій Миколайович – голова разової спеціалізованої вченої ради, доктор юридичних наук, професор, директор Навчально-наукового інституту права Сумського державного університету. Відзначив, що дисертація на тему «Адміністративно-правові засади діяльності ІР-суду як суб'єкта реалізації державної політики у сфері інтелектуальної власності в Україні» є самостійною та повністю завершеною роботою, що вирішує наукове завдання та присвячена актуальній проблемі судочинства та ефективного функціонування системи захисту інтелектуальної власності. Робота виконана на високому науковому і методичному рівнях, що підтверджується використанням методологічним інструментарієм. При цьому, зауважено, що в дослідженні не приділено увагу економічним аспектам впливу діяльності ІР-суду на сферу інтелектуальної власності. А також акцентовано увагу на недостатності обґрунтованості висновків щодо перспектив імплементації зарубіжного досвіду в досліджуваній сфері та необхідності формування більш глибокого порівняльного аналізу на більшу кількість юрисдикцій, що дозволило б надати більш ширше уявлення про можливості адаптації досвіду в Україні. Результати проведеного дослідження повністю відображені у наукових роботах дисертантки, що повністю відповідає діючим вимогам. Відсутні ознаки плагіату, фабрикації та фальсифікації. Дисертаційна робота Воловика Сергія Володимировича за всіма показниками повністю відповідає вимогам Постанови Кабінету Міністрів України № 44 від 12.01.2022 року «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», а дисертант, з урахуванням виконання у повному обсязі освітньої складової освітньо-наукової програми та індивідуального плану наукової роботи, заслуговує на присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».

Малетова Ольга Сергіївна – рецензент, доктор юридичних наук, доцент, завідувачка кафедри кримінально-правових дисциплін та судочинства Сумського державного університету. Акцентувала увагу на актуальності дослідження, адже ефективна система правового захисту прав інтелектуальної власності є важливою складовою економічного розвитку та інтеграції України до ЄС. Позитивом роботи є використання соціологічного методу. Попри використання такого методу бракує включення до соціологічного опитування представників юридичної спільноти чи бізнесу щодо очікувань від діяльності ІР-суду. Недостатньою також є візуалізація результатів, а саме відсутні графіки, діаграми, схеми, які б наочно продемонстрували складні адміністративно-правові аспекти функціонування ІР-суду в Україні. Однобоким виглядає дослідження зарубіжного досвіду в сфері захисту прав інтелектуальної власності та відсутні шляхи адаптації закордонного досвіду до вітчизняних реалій. Разом з тим, констатовано, що дисертаційна робота є завершеним науковим дослідженням, самостійно виконаною роботою автора. Дисертація не має ознак порушення академічної доброчесності, вирішує проблеми та завдання сучасної юридичної науки та практики, відповідає усім вимогам. Принципових зауважень немає. На зроблені раніше зауваження автор надала коментарі, які мене задовольнили. Автор заслуговує присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».

Миргород Валерія Валеріївна – рецензент, доктор юридичних наук, доцент, доцент кафедри адміністративного, господарського права та фінансово-економічної безпеки Сумського державного університету. Побудова ефективної системи охорони прав інтелектуальної власності є одним із міжнародних зобов'язань в межах реалізації Угоди про

асоціацію з ЄС, що демонструє актуальність досліджуваної Сергієм Воловиком сфери. При цьому, залишилися поза увагою дисертанта причини і передумови затримки щодо запуску ІР-суду в Україні. Відсутня оцінка потенційних прогалин у законодавстві, які можуть вплинути на ефективність роботи суду, а також не досліджено економічну складову впливу функціонування ІР-суду, зокрема в аспекті покращення інвестиційного клімату та стимулювання інновацій в Україні. Зауважено, що навіть враховуючи ці зауваження, принципових недоліків щодо структури, змісту, оформлення, обсягу дисертації Сергія Воловика не виявлено. Достовірність отриманих результатів забезпечується фактичними висновками, отриманими на основі застосування сучасних методів дослідження. За актуальністю визначеної проблеми та новизною отриманих результатів, обсягами, рівнем обґрунтувань та відповідністю поставленим завданням дисертація Воловика Сергія Володимировича повністю відповідає вимогам затвердженим постановою Кабінету Міністрів України, а її автор заслуговує присудження наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».

Соболь Євген Юрійович – опонент, доктор юридичних наук, професор, ректор Центральноукраїнського державного університету. Зазначив, що актуальність дослідження зумовлено глибинними трансформаційними процесами, які наявні в судовій системі України та нагальних потреб в забезпеченні захисту прав інтелектуальної власності відповідно до міжнародних стандартів. Теоретична значущість дослідження обумовлена відсутністю комплексних наукових розвідок щодо адміністративно-правових засад діяльності ІР-суду в Україні. Наявні наукові праці здебільшого фрагментарно висвітлюють окремі аспекти функціонування спеціалізованих судів з питань інтелектуальної власності в іноземних державах, що актуалізує потребу системного дослідження цієї проблематики. Визначено, що в роботі на недостатньому рівні розкрито питання історико-правових та соціально-економічних передумов створення ІР-суду в Україні. Потребує поглибленого теоретичного осмислення взаємозв'язок між завданнями та функціями ІР-суду. Не обґрунтовано практична характеристика юридичних гарантій діяльності ІР-суду. Недостатньо висвітлені позитивні аспекти законодавчого регулювання діяльності ІР-суду в зарубіжних країнах. Потребує додаткової аргументації позиція щодо необхідності розмежування порядку добору суддів в апеляційну інстанцію ІР-суду. Разом з тим, встановлено, що принципових недоліків щодо дисертації Воловика Сергія Володимировича, яка справляє в цілому позитивне враження й заслуговує схвальної оцінки, не виявлено. Таким чином, дисертація відповідає вимогам, а автор дисертаційної роботи – Воловик Сергій Володимирович – заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право» (галузь знань 08 «Право»).

Кравчук Мар'яна Юріївна – опонент, доктор юридичних наук, професор, завідувачка кафедри адміністративного права та судочинства Західноукраїнського національного університету. Акцентовано увагу на позитивному зарубіжному досвіді функціонування спеціалізованих судів з інтелектуальної власності, зокрема Німеччина, Австрія, Швейцарія, Великобританія, в аспекті підвищення якості судочинства та оптимізації строків розгляду справ, пов'язаних з інтелектуальною власністю. Особливої уваги заслуговує комплекс практичних питань, пов'язаних з організацією діяльності ІР-суду в Україні. Юридична спільнота та громадськість очікують чітких відповідей щодо процесуальних аспектів роботи цієї установи. Зокрема, актуальними залишаються питання юрисдикції суду щодо розгляду спорів за участю фізичних осіб, механізмів оскарження судових рішень, визначення оптимального кількісного складу суддівського корпусу відповідно до прогнозованого навантаження. Зауважено, що в роботі на недостатньому рівні надано змістовну характеристику нормативно-правових актів, що регулюють питання реалізації державної політики у сфері інтелектуальної власності. В роботі не визначені сутнісні ознаки суб'єктів реалізації державної політики у сфері інтелектуальної власності, однак досить детально визначено систему таких суб'єктів. Потребують додаткового пояснення правові засади діяльності ІР-суду та місце серед них норм адміністративного законодавства. Потребують уточнення національні заходи удосконалення державної політики у сфері інтелектуальної власності, а також зміст принципів територіальності, спеціалізації та інституційності ІР-суду. Зауважено, що вказані у відгуку побажання та зауваження носять виключно рекомендаційний

характер, не зменшують її теоретичного значення та науково-практичної цінності і не впливають на загальну позитивну оцінку роботи. Отже, дисертаційна робота Воловика Сергія Володимировича є самостійною закінченою науково-дослідною роботою, яка містить нове вирішення актуальної наукової задачі – поглиблення чинних і формуванні нових науково-методичних підходів та практичного інструментарію щодо адміністративно-правових засад діяльності ІР-суду як суб'єкта реалізації державної політики у сфері інтелектуальної власності в Україні. Дисертант заслуговує на присудження ступеня доктора філософії в галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,

«Проти» 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує Сергію Воловику ступінь доктора філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої вченої ради

Анатолій Куліш

(підпис)

